บทคัดย่อ

กาแฟอราบิก้าเป็นพืชเศรษฐกิจที่สำคัญชนิดหนึ่งของเกษตรกรบนพื้นที่สูง ประเทศไทยสามารถ ผลิตกาแฟอราบิก้าได้ปีละประมาณ 8,000 ตัน การศึกษาวิจัยในครั้งนี้มุ่งเน้นแก้ไขปัญหาที่เกษตรกรประสบ ปัญหาอยู่ในพื้นที่ปลูกกาแฟบนพื้นที่สูง รวมถึงการพยายาหาคุณลักษณะเด่นด้านคุณภาพของเมล็ดกาแฟจาก แหล่งผลิตกาแฟของโครงการหลวง โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) คัดเลือกสายพันธุ์กาแฟอราบิก้าที่มีศักยภาพของ โครงการหลวง 2) ศึกษาสารชีวภัณฑ์ที่เหมาะสมต่อการป้องกันกำจัดหนอนเจาะลำต้น และ 3) ศึกษา คุณลักษณะทางกายภาพและรสชาติของกาแฟอราบิก้าในพื้นที่โครงการหลวง ผลการศึกษา 1)ได้ต้นกล้าสาย พันธุ์กาแฟอราบิก้าของโครงการหลวงสำหรับการทดสอบการเจริญเติบโตและการต้านทานต่อโรคราสนิม ทั้ง ในระดับห้องปฏิบัติการและในระดับแปลงทดลอง 2) ทำการเก็บรวบรวมตัวอย่างหนอนและดักแด้ของหนอน เจาะลำต้นจากแปลงปลูกกาแฟของเกษตรในพื้นที่บ้านดอยช้าง อ.แม่สรวย จ.เชียงราย เพื่อนำมาเพาะเลี้ยงใน ห้องปฏิบัติการ ซึ่งอยู่ระหว่างการทดสอบการใช้สารชีวภัณฑ์ในการกำจัดตัวหนอนและตัวเต็มวัยของหนอน เจาะลำต้น 3) ทำการเก็บตัวอย่างกาแฟผลสด (เชอรี่) ในพื้นที่ศูนย์พัฒนาโครงการหลวง 10 พื้นที่ (ป่าเมี่ยง ตีนตก อ่างขาง อินทนนท์ ม่อนเงาะ ห้วยส้มป่อย ปางอุ๋ง ห้วยโป่ง ห้วยน้ำขุ่น แม่ลาน้อย) มาผ่านกระบวนการ แปรรูปเป็นกาแฟกะลา และตรวจสอบและวิเคราะห์ลักษณะทางกายภาพ เช่น ขนาด น้ำหนัก และสีของเมล็ด กาแฟกะลา และคัดแยกเมล็ดดีและเมล็ดผิดปกติ (Defects) 14 ลักษณะ ขณะนี้อยู่ระหว่างการทดสอบโดย การชิม (Cup Test) ซึ่งแบ่งระดับการคั่วเป็น 2 ระดับ คือ Medium Roast และ Moderately Roast โดยจะ วิเคราะห์คุณลักษณะของเมล็ดจากแหล่งผลิตกาแฟของโครงการหลวงทั้ง 10 แห่ง เพื่อเป็นข้อมูลสำหรับการ พัฒนาผลิตภัณฑ์กาแฟของโครงการหลวงต่อไป

Abstract

Arabica coffee is one economically cash crops of highland farmers. Thailand can produce Arabica coffee about 8000 metric tons per year. This studies are focusing on the problems of farm management and improving the qualities of coffee beans produced at different sites of Royal Project Development Center. The aims are 1) Seedling from different growing sites have been grown to compare the growth and coffee leaf rust resistance in both laboratory and field experiment. 2) the effect of Bio-insecticide on Coffee Stem borer and 3) study on the physical and cup test qualities of coffee beans from different production sites of Royal Project area. Results are 1) worms and larva of stem borer were collected from farmer fields at Doi Chang, Chiang Rai. They have been raised in laboratory for Bio-insecticide treatments. The process of treat is still on conducting. The result of qualities of coffee beans, the samples of coffee beans from different 10 sites of Royal Project were collected and prepared for parchments. Parchments and green beans coffee were analyzed for physical aspects such as color, size, weight, and defect of coffee beans. In addition, qualities of roasted beans by using of cupping method will be used to indicate the specific characteristics of coffee from different climate of production areas for developing

